

Az Ifjúsági Park

Évi 300 000 látogató — évi 1 500 000 forint bevételt jelent. Miután az Ifjúsági Parkban a fogyasztás nem kötelező, de az ötförintos belépődíj kifizetése igen.

De az évi 1 500 000 forint bevétel jelenti itt a legkevesebbet.

Évi 300 000 látogató évi 300 000 vágyat jelent. Háromszázezer szórakozáskereső föltételez. Lármát és lázat, éhét... minek?

Ki nem volt valaha „tizenéves”? Éhét valaminek, amelyet nevezhetünk illúzióknak, romantikának, nyugtalanságnak, összesimulásnak.

E láz alapja biológiai. Szeretni élni. Szeretni éltetni. Szeretni másokat szeretni. Szeretni valakit keresni. Szeretni megkeresni azt az egyvalakit, aki mellett edesebb a szó, nyugtalanabb a létezés, sajátosan különösebb az egész mindenség.

A budapesti tizenévesek külön kis köztársasága — hivatalos néven is „Budapest főváros tizenéveseinek nyári táncos szórakozóhelye” — felé ballagok Budán, azon a Duna-parti részen, ahol a vár-domb, a királyi palota területe merészen hajlik egyet, s hirtelen lezuh. Ahol a vár-domb lejtője egyszerre mérszen élessé válik, ott áll e nagy liget teraszai, virágos oldalával, gondozott fáival, lépcsőivel és tánchelyével, s a tánchelyen a fedett emelvényen, amelyről a hétfői napok kivételével minden évben május egytől október egyig, minden délután öt órától este tízig a beat szól, zajong, dobol, zakatol.

Ez a rózsalugasokból, virágágyásokból, fák szelíd hajladosából, gondozott teraszokból kialakított színhely volt valaha Horthy Miklós garden party-jainak a világa. S tizenegy éve már, 1961. augusztus 20.-a óta a főváros „tizenéveseinek nyári táncos szórakozóhelye”, Ifjúsági Park.

Az Ifjúsági Park címe: Budapest, I. kerület, Ybl Miklós tér 1—3. Ez Budapestnek az a része, ahol minden kő, már-már minden levél, talán minden porszem is műemlék. Itt áll a ház, ahol Semmelweis született, itt állt valaha a ház, ahol Clark Ádám, az Alagút, a Lánchíd építője élete utolsó éveit töltötte. Itt kanyarodik, szinte suhan a magasba a

Sándor Móric lépcső, emlékeztetve a budaiakat az ördöglovasra. Itt áll az utca, amely tele van szörva az Ybl Miklós tervezte épületekkel, s itt áll a szobra annak, aki Budapest mai arculatát segítte kialakítani. S itt pihennek, kicsiny temető törökurbános különös sírkövei alatt annak a népnek a fiai, amely valaha uralkodott itt minden élőlény minden holt tárgy, az egész mindenség felett. S az egész tájat megkoronázza a tömör tömb, az egykori királyi palota épületsora.

Az Ifjúsági Park egyik kicsiny épületében találom meg azt a két férfit, aki ezt az intézményt vezeti. Rajnák László a megalapítója óta, tizenegy éve már, Petrecz Béla pedig tíz esztendeje. Tizenhat éves diákként került ide, mint „társadalmi aktív”. Rajnák az intézmény igazgatója, a fiatal Petrecz a gazdasági igazgató. Ők ketten a kis „köztársaság” elnökei. Talán nem túlzás azt állítani, hogy ez a két férfi ismeri a legalaposabban azt a világot, amelyben zúg, zeng, dobol, zakatol a beat, táncolnak a fiatalok, élnek, égnek, harsognak a tizenévesek olyan bolyban, amely távolról nézve egybeolvad, olyannyira, mintha nem is élőlények táncolnának, hanem a vad és különös tenger hullámzása.

— Van olyan délután, különösen jó idő és „erős” zenekar, például a General, a Gemini vagy a Hungaria felépésénél, amikor hátezer tizenéves táncol itt, s volt olyan év, amikor nem 300 000, hanem 350 000 jegyet adtunk el — mondják. Ha tovább feszíteném a számsort, azt is ideírhatnám, hogy ez a két vezető tíz esztendő alatt 3 000 000 fiatal szórakozását irányította és nézte végig.

De lehet-e a szórakozást „irányítani”? Elmondják hűvösen és tárgyilagosan ennek az intézménynek a rövid történetét:

— Nem volt a fiataloknak tömegtánchelye. Az igény pedig óriási volt erre. Budapest főváros tanácselnöke 1961-ben az ifjúsági szövetség budapesti bizottságának ajánlotta fel a várkert területét. Több ezer fiatalember, több ezer tizenéves fél esztendő alatt a háborús romoktól, bombamaradványoktól megszabadította a várkertet, amely addig teljesen elha-

nyagolt állapotban volt, és 1961. augusztus 20-án megnyitott az Ifjúsági Park. Az árakat a tizenévesek — helyesebben a szüleik — zsebéhez mértük, megteremtve a főváros legolcsóbb szórakozóhelyét. Öt forintért délután öttől este tízig, kötelező fogyasztás nélkül szórakozhat itt bármelyik fiatal. Minden nap más zenekar játszik, egy nyári évad idején legalább ötven-hatvan. A zenekarok tagjai nem idősebbek a látogató vendégeknél. A fogyasztókat a Délbudai Vendéglátó kihelyezett üzlete látja el III. osztályú árakon, de a mi felügyeletünk alatt. A sör fogyasztása engedélyezve van, de bizonyos „veszedelmek”, fizetési napok idején csak egy csapból engedjük kiszolgálni a fiatalokat. Mi ketten vezetjük a „parkot”, ezenkívül minden nap, külön tiszteletdíjért, huszonöt felügyelő vigyáz a rendre. Ezek a felügyelők családapák, pedagógusok. Akár a moziban és a színházakban, minden nap megjelenik a helyszínen, a rendre ügyelve, egyetlen rendőrtiszt. A nyitás, tehát május elseje előtt a fiatalok csinálnak itt rendet egy hétnyi idő alatt, a zárás, október elseje után, egy hét alatt a fiatalok raknak rendbe mindent. Esténként pedig a huszonöt felügyelő.

A kis köztársaságnak költségvetése is van.

— Önellátók vagyunk, évi 1 500 000 forint bevétellel, jelentős nyereséggel, de nyereségünk nem „nyereség”, mert minden évben beruházunk. Építjük az Ifjúsági Parkot tovább.

Fent: Petrecz Béla gazdasági igazgató

— Milyen a szerkezeti felépítés? Hova tartozik az Ifjúsági Park?

— Éveken át az ifjúsági szövetség volt a gazdánk. Miután gazdálkodó szerv vagyunk, 1972. január 1-én a Fővárosi Tanács művelődési főosztályához csatolták az Ifjúsági Parkot, amely az Ifjúsági Színpaddal és a Fiatal Művészek Klubjával együtt alkotja a Fővárosi Ifjúsági Művelődési Központot. Ezt az intézményt vezetjük mi. Az Ifjúsági Park lassanként módszertani központtá fejlődött, ide járnak az ismereteket elsajátítani azok a megyék, amelyek a mi intézményünkhöz hasonlóan vidéken is meg akarják valósítani az Ifjúsági Parkokat. A mi Ifjúsági Parkunk, ne tévedjünk, nem tánchely csupán. Szórakozóhely. Természetesen tánchely is. A tánchely pódiumán fellépnek énekesek, versmondók, paródisták. Május elsején nagy ünnepséggel nyitunk, s a szezon — az idén például szeptember 16-án — részben szüreti bállal, szeptember utolsó vasárnapján pedig a nyár legsikeresebb zenekarainak a fellépésével zárjuk. Szezon közben rendezünk tűzijátékot, Annabált, ifjúsági divatbemutatót, szépségkirálynő választást. A közelgő szüreti bál idején két mázsa szőlővel, almával, kukoricával díszítjük fel a színhelyet. Az Ifjúsági Park nem csak a hazai tizenévesek szórakozóhelye. Évi 30—40 ezer külföldi fiatal is megfordul itt, s voltak olyan ifjúsági csoportok, például Csehszlovákiából, amelyek egyetlen estére jöttek át hozzánk szórakozni. Egyetlen este kedvéért.

Mindenről beszéltünk már. Kínosan kerülgetve bizonyos botlások kérdését. Itt soha sincs botrány? Féltékenységi jelenet? Ittasság? Verekedés? Ahol évenként 300 000 tizenéves keresi szomjasan és megszállottan azt a bizonyos másikat? Ahol 300 000 vágy, törekvés hullámszik, keresztezi egymást; ahol 300 000 tizenéves találkozik az első szerelmmel, talán az első csalódással, gyönyörű és gyötrelmes példát szerezve eljövendőkből?

— Néha úgy megy el egy hét, hogy nem merül föl benne egyetlen „ügy” sem. Lekérés nincs. Ezt mindenki törvényként tiszteli. Ha az évi háromszázezer látogató közül húsz ittas van, vagy húsz ittas volt, sokat mondanak. Ha tíz féltékenységi jelenet robban ki, tűzok. E számok teljesen elhanyagolhatók.

Ezt a vezetők mondják. Hozzátéve:

— Gondjaink egészen mások. Hatvannyolc-hatvankilenc-hetvenben a látogatók zöme 18—25 éves volt. Az elmúlt két év során olyan létszámban jelentkeztek nem általában a „tizenévesek”, hanem a tizennégy évesek, hogy lesöpörték, kiszorították innen a huszonéveseket. Ilyen belső, alig látható, de szívós háború van. Ilyen dúl. A mi gondjaink ilyenek: hogyan teremtsünk téli Ifjúsági Parkot, hogyan oldjuk meg a téli tánchely kérdését, és hogyan teremtsünk szórakozóhelyet, tömegszórakozást a 20—28 éveseknek, a fiatal nőknek, a fiatal asszonyoknak. Már tárgyalunk a MAHART-tal este nyolctól tízig tartó zenekaros, divatbemutatós sétahajózásokról.

— És az soha nem fordul elő, hogy betéved egy felnőtt ide? Valamit ellopni az ifjúság harsány hangulatából, valamit újraélni, ami már elmúlt, valamit megkeresni, megtalálni köztük? Ilyen nincs?

— Nincs — felelik mind a ketten. — A felnőtt itt le sem tudna ülni. Helyet sem találna.

Ruffy Péter

Telt ház az Ifjúsági Parkban

